

1978

Rok 30. výročí
Vítězného února

Faint, illegible text or markings, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Úvodem:

Součástí kroniky jsou:

1. Fotokronika
2. Kronika Sboru pro občanské záležitosti
3. Zpravodaj města Blanska č. 1-12/1978
4. Zvláštní vydání Zpravodaje města Blanska
k 30. výročí vítězství pracujícího lidu v Únoru 1948
5. Celoměstský kárárek pro rok 1978 do soutěže ná-
rodních výborů o titul Vzkorné město ke dne 27.1.1978

Kroniku roku 1978 napsal Vladimír Polák,
kapsala Radmila Poláková.

Propůjčení titulu Vzorné město Jihomoravského kraje

Dne 16. května 1978 byl na návrh rady Okresního národního výboru propůjčen radou Jihomoravského krajského národního výboru Blansku titul Vzorné město Jihomoravského kraje. Slavnostní akt byl proveden na mimořádném plenárním zasedání Měst NV ve velkém sále Dělnického domu LK ROK ČKD. Součástí slavnostního zasedání bylo též předání čestných uznání rady Měst NV nejlepším občanským výborům, nejzasloužilejším občanům, kolektivům a podnikům.

Slavnostního zasedání se zúčastnilo mnoho hostů jako místopředseda ONV p. Miloš Bacík spolu s ostatními poslanci ONV z volebních obvodů Blansko, delegace MěV KSC v čele se p. ing. Vilémem Hebelkou, delegace MěV NF vedená jeho předsedou p. Josefem Koemanem, poslanci Jm KNV p. Josef Culek, vybraní občané, ředitelé škol, podniků, družstev atd.

Hlavní projev přednesl předseda Měst NV p. Josef Kovářik.

Uvádím nejpodstatnější části tohoto závazného projevu:

„Když jsme se koncem roku 1976 a počátkem roku 1977 připravovali na plnění úkolů a formulovali náš celoměstský závazek, cítili jsme tak s vědomím, že na dobrém nástupu k plnění tak náročných bude mnoho záležitostí, že jen dokonale promyšlená a správně zaměřená socialistická soutěž a na potřebné úrovni prováděná masově politická a organizační práce budou nenahraditelným prostředkem k potřebné mobilizaci a aktivitě občanů, mládeže, podniků, závodů, škol a ostatních institucí a organizací národní fronty. Proto ne pro slávu, ale ve snaze ukázat, že chceme a že se dá pracovat lépe, ve snaze najít nové, účinnější melodie a formy práce, jsme se zamysleli nad obsahem a organizací socialistické soutěže národních výborů, posoudili dosavadní zkušenosti a výsledky práce, především na úseku ideové výchovy, řídicí a organizační činnosti a veškeré úsilí jsme zaměřili na prohloubení socialistické demokracie.

Proto na počest 60. výročí VRČP v roce 1977 a v letošním roce na počest 30. výročí Vítězného února byla k iniciativy funkcionářů a komunistů našeho Měst NV vyhlášena výzva k soutěži národních výborů v první řadě s městy

v rámci okresu, a bude-li projevem rájem, také s dalšími městy Jihočeského kraje. Motivem této výzvy k soutěži bylo získat propůjčení titulu Vzorné město Jm kraje. Na tuto náročnou práci jsme se již delší dobu připravovali a vytvářeli si na území města potřebné podmínky. Město máme rozděleno do menších a tím lépe zvládnutelných 83 volebních obvodů. Téměř ve všech volebních obvodech máme samostatné občanské výbory, celkem 70. Je v nich zapojeno 850 občanů a další aktivisté. Téměř každý OV má ve svém středu pracovníka, který ovládá problematiku investiční výstavby a tvorby životního prostředí. V letošním roce již 6 300 rodin se navzájem pomáhá na úseku ideově výchovné, kulturní, organizační i budovatelské práce. Mnozí občané věnují svůj volný čas výchově naší mladé generace, další pracují v tělovýchovných, kulturních a osvětových zařízeních, v komisích a aktivech Měst NV, atd. Jistě je třeba vyzvednout práci pěveckého souboru Rastislav pod vedením prof. Karla Hradila, práci Symfonického orchestru a Městské dechové hudby pod vedením zastávajícího pracovníka kultury Jindřicha Družíla, a dále Vladimíra Poláka, prom. pedagoga za Literární místopis okresu Blansko a vzorné vedení městské kroniky a řady dalších nejmenovaných pracovníků, kteří obětavě

pracují na všech úsecích našeho společenského života. Bez poškvrnění nelze nechat i obětavou práci převážného souboru Osvětlivé besedy Blansko-Klepačův, Městského kina, kde kromě ostatních obětavých pracovníků je třeba vyzvednout práci dlouholetého promítače Ludmíla Marka i zásluhy ředitele kina Jiřího Lůstala.

Také naše ZDŠ dobře plní úkoly volebního programu NS. Převážná většina pedagogických pracovníků je zapojena v občanských výborech, komisích a orgánech MěstNS, v tělovýchovné i na úseku kultury a pájmové umělecké činnosti, ve sboru pro občanské záležitosti, který pod vedením p. učitelky Naděždy Bilíčkové dosahuje velmi dobrých výsledků.

vedle svého hlavního poslání nám naše školní mládež pomáhá při údržbě zeleně. Ve sběru odpadových surovin se podílí téměř 40% na celkovém plánu. Dále se podílí na kulturním životě města, o čemž svědčí četná úspěšná vystoupení dětských převážných souborů. Za tuto obětavou a veřejně prospěšnou práci je třeba vedle učitelských souborů vyzvednout zásluhy ředitelů našich ZDŠ, na Borisoglebské p. Zdenka Bilíčková, na Marxově p. Marii Rybkové a na Erbenově p. Květuše Kárlerové. Stejně tak je třeba ocenit práci ředitele ZŠÚ

s. Vladimíra Hemzala za jeho neúšňnou a velkou angažovanost ve ŠOŽ i na ostatních úsecích kulturního života v našem městě, dále učitele LŠÚ s. Jiřího Kralochmbla, vedoucího dechové hudby mládeže, jakož i ostatní učitele LŠÚ, kteří se angažují v oblasti kultury.

Každoročně uzavíráme přes 100 sázazků s blanenskými podniky, zárody, obchodními a družstevními organizacemi i ostatními institucemi na území města. Hodnota těchto sázazků jak ve finančním vyjádření, tak i v přímé pomoci mechanizací i provedenými pracemi je značná a bez jejich pomoci si nedovedeme naši práci představit. Za dlouhotekou spoluprací je třeba poláště vyvednout pomoc n.p. ČKD Blansko, n.p. Metra Blansko, Adastu n.p. Adamov i Blansko, Okresní správy spojů, Jihomoravských energetických záradů Boskovice, Zemědělského stavebního sdružení, Okresního výstavbového bytového družstva, Okresního podniku bytového hospodářství a Výrobního družstva Kamena. U obchodních organizací spoluprací s podnikem Pokraviny Boskovice, Lidovým spotřebním družstvem Jednota Boskovice, Restauracemi a jídelnami Blansko. Ze zemědělských družstev pak spoluprací s JZD 25. únova se sídlem v Rájei - Jestřebí.

Vysoké ocenění naší práce nás velmi těší, ale zároveň varuje. Proto vytvářel podmínky pro další kvalitní ideové výchovné a masové politické práce za pomoci soutěže a splnit bezeskytku úkoly volebního programu Národní fronty - to je hlavní cíl našeho celoměstského pářazku. Jeho realizaci chceme dokázat, že se dá pracovat lépe a že je to nejlepší cesta k naplnění závěrů XV. sjezdu i březnového pléna ÚV KSČ.

S tímto vědomím budeme i nadále kvalifikovat metody a formy práce, abychom k propůjčenému titulu Vzorné město získali další poelivou práci hedý titul Vzorné socialistické město."

Vyhodnocení soutěže a nejzasloužilejších občanů města

Okresní národní výbor provedl hodnocení soutěže občanských výborů za rok 1974. Z našich se v rámci okresu umístily tyto OV a byla jim předána čestná uznání rady ONV:

OV č. 81-83 Klepačov, předseda Alois Šenk

OV č. 11 ul. Palackého a Čelakovského - Jiří Svoboda

OV č. 36-38 Dolní Lhota - Jan Hasoň

OV č. 20 Palava - Karel Jureček

Poté byla předána nejlepším občanským výborům, kolektivům, podnikům a nejzaslouhilejším občanům Česká územní rada měst NV a odznak - medaile Budovatel města Blanska.

V městské soutěži bylo vyhodnoceno 11 občanských výborů:

OV č. 26-28	předseda	Grepl Josef
45		Meluxin Arnošt
16		Kolouch Josef

Tento OV současně získal Putovní standardu nejlepšího OV města

34 Lažánky	Paříl Bohumil
73-75	Gilar Josef
9-10	Oberhauer Jan
23	Holas František
29 Olšná	Sedláč Josef
72	ing. Sedláč Jan
39	Prokop František
44	Parloun Bohumil

Další předsedové vyřazení uznáním a odznakem:

07 8	Zvěřina Josef
12	Pelíšek Jiří
17	Klíma Josef
55	Trobdová Jarmila
63	Dvařil Otto
79	Nečas Oldřich
80	Beneš Miloš
60	Peřinka Jan
41	Pokorný Josef
68	Valko Jan

Podrobnosti o soutěži (odměny, pulterní standarda atd.)

viz Zpravodaj města Blanska číslo 6/78 str. 2-3.

Dále obdrželi čestná uznání a odznaky:

Poláková Jaromíra	učitelka ZDŠ Klepačov
Vlachová Jana	učitelka ZDŠ Maruša
Dryšl Jindřich	dirigent Symf. orchestru města
Polák Vladimír	kronikář města Blanska
Jalová Eva	knihovnice Těchov
manželé Jeliňkovi	knihovníci Těchov

Sajovský Zdeněk

knihovník Horní Lhota

Kotlař Josef

knihovník Olešná

a podniky a jejich představitelé:

n. p. ČKD Blansko	Ing. Vladimír Pellach
n. p. Mebra Blansko	Ing. ^{František} Miroslav Funk
n. p. Adast Blansko	Ing. Josef Musil
Žemědělské stavební sdružení	Ing. František Dostál
Jihomoravské energetické	
kárody - károd Boskonice	František Tomášek
Okresní správa spojů	Jaroslav Kopecký
JED 25. února	
Rájec - Jestřebí	Antonín Maňoušek
n. p. Raj Blansko	Jaromír Hlaváček
n. p. Pohraviny	Vladimír Samek
L. P. D. Jednota	Dobroslav Richter
okr. podnik bylového	
hospodářství	Vlastimil Slámka
Bylové družstvo Macocha	Vladimír Němec
okr. myslářové bylové družstvo	Ing. Vojtěch Dočekal
družstvo Kamena	Ivan Audy

• Za dosažené výsledky obdrželi čestné uznání a odznak Budovatele:

předseda Měst. v KSČ: Ing. Vilém Hebelka

předseda Měst. v NF: Josef Koeman

předseda Měst. NV: Josef Kovářik

Za odpovědné plnění úkolů na úseku politické práce, funkce poslance a předsedy komise:

člen Měst. v KSČ Chalupa Rudolf

Ing. Hloukal Jaroslav

poslanci:

Chalupová Vlasta

předsedové komise:

Musil Jan

Ing. Hluška Milan

Lachar Vladimír

Bilčíkord Naděжда

Na úseku akce Z, pomoc při plnění volebního plánu NF,

na dlouholetou činnost na úseku práce s mládeží, dobrou práci

chronikáře a práci knihovníků:

Dlouholetí spolupracovníci

na úseku výstavby akce Z: Nedoma František

Škalík Emanuel

Ing. Kosička Pavel

Biliček Zdeněk	ředitel ZDŠ Bořisoglebská
Rybková Marie	ředitelka ZDŠ Maxova
Václavová Květuše	ředitelka ZDŠ Erbenova
Škoupá Anna	učitelka ZDŠ Dolní Lhota
Kmies Miroslav	ředitel ZDŠ Horní Lhota
Janičková Eva	učitelka ZDŠ Maxova
Šustal Jiří	ředitel kina
Marek Ludmík	dlouholetý kulturní pracovník
Polák Karel	vedoucí převážného souboru Klepačův
prof. Hradil Karel	vedoucí přev. souboru Pastislar
Polášek Jiří	vedoucí divadelního souboru Mebra
Kvalochová Jiří	vedoucí dechové hudby LŠÚ
Nečas Otto	vedoucí HJ-FJ klubu Mebra
kolektiv LŠÚ	

Vzorný sbor

10. července udělil jihomoravský krajský národní výbor Sboru pro občanské záležitosti rady Měst NV v Blansku za výsledky v socialistické soutěži 1977 český titul „Vzorný sbor pro

občanské záležitosti Jihomoravského kraje."

Výsledky 27 členného kolektivu nejsou nahodilé, ale plodem mnohaleté obětavé a systematické práce. Sbor začal pracovat v roce 1954 a měl tehdy 5 členů. V roce 1959 obdržel puškový vlajku ONV, v roce 1965 se umístil v soutěži KNV na 3. místě, v roce 1966 na 1. místě a v roce 1968 získal stejný titul, který nyní obdržel podruhé.

Pešnou činnost sboru dokládá vlastní kronika, která je součástí této měsíční kroniky.

Oslava MDŽ

V roce 1978 na besedu k ocenění práce žen u příležitosti Mezinárodního dne žen byly předsedou Měst NV s. Josefem Kovaříkem povrány tyto občanky:

Kristýna Dosedlová	Dvorská 20
Anetka Hanusová	9. května 17
Věra Hasoňová	9. května 11
Martha Slejnková	Chelčického 12a
Eliška Hochová	Komenského 31
Marie Horačková	Sladkovského 8

Jaromíra Hradilová	li. Budovatelů 6
Marie Jakubcová	Horní Lhota 94
Veřa Konečná	Čapková 10
Anna Krabíčková	Dobrovského 2
Josefína Koukalová	Dvorská 22
Božena Kuncová	Těchovská 3
Anděla Kyzlinková	Ladová 21
Jaroslava Levová	li. Budovatelů 4
Ing. Hana Marlinková	A. Dvořáka 7
Marie Matyášová	Palackého 27
Emílie Nečasová	Olešná 10
Cecilie Nejexchlebová	Havlíčková 31
Marta Němcová	Obilka 94
Aloisie Pelová	Fr. Čecha 3
Dana Pišglorová	li. Budovatelů 12
Milada Pivodová	Divišova 33
Jiřina Pumllová	Klepáčov 171
Eliška Rychlíková	9. května 4
MUDr. Karla Sebníčková	A. Dvořáka 3
Jiřina Slezkalová	Al. Štoláka 4
Jarmila Svobodová	9. května 17

Jarmila Šamaliková	Lažánky 166
Ludmila Škárková	Palackého 16
Marie Štěrbáčková	Dolní Lhota 45

Mezi ženami přijatými předsedou Krajského nář. výboru u příležitosti MDŽ byla i Marie Rybková, ředitelka ZDZ Blansko-Maxova, bývalá dlouholetá poslankyně Měst NV, nyní poslankyně ONV a členka rady ONV. Od roku 1972 je předsedkyně Rady aktivu mladých poslanců ONV SLM. Za svoji veřejnou a politickou angažovanost byla vyznamenána bronzovým odznakem SLM, medailí Za socialistické Blansko a dalšími vyznamenáními.

20 let trvání rozhlasového okénka

Rozhlasové okénko města Blanska propaguje a vysvětluje perspektivní plány KSČ, Měst NV a organizací NF ve městě. Pochopitelně nejvíce kladu bylo a je věnováno klavní práci Měst NV. Sexnamovaly občany pomocí magnetofonových záznamů s nejdůležitějšími částmi plenárních zasedání a s jejich usneseními. Velká pozornost byla věnována kavodním klubům kor-

něž představitelé národů a organizací využili možnosti rozhlasového oběnků k informování veřejnosti. Všechny politicky významných výročích bylo vždy vzpomenuho besedami s představiteli KSČ, ČSLP, L M, Měst NV i s přímými pamětníky.

Při tvorbě rozhlasových programů nebylo opomenuto ani školství, S YM, PO, ČSLP a různých organizací sdružených v Národní frontě. Dobrá spolupráce se rozvinula mezi redakcí rozhlasového oběnků a členy Věřejné bezpečnosti. V oběnků hovorili k občanským lékařům, psychologům, do pořadů byly pořizovány všechny aktuální události ve městě i blízkém okolí.

Z toho, co jsem uvedl, je zřejmé, že Rozhlasové oběnků nás již po dobu 20 let dobře a spolehlivě informuje.

Vzniklo na popud tehdejšího předsedy školské a kulturní komise Měst NV učitele Rudolfa Hlaváčka, který byl prvním redaktorem. Jako hlasatelé působili rovněž učitelé Jana Vlachová a dnes již zemřelý Josef Šebela. Technikem byl od počátku Lubomír Kuchař. V roce 1959 převzal redakci Josef Šebela a k hlasatelce Vlachové přibyli: Fr. Kosina, Stanislav Kuchař a Alena Nexaslová. V roce 1962 převzala redakci Jana Vlachová s Fr. Kosinou, po jehož odchodu Oběnků řídila pětičlenná redakce ve složení: Jiřina Baeiková, Ant. Kovář, Lubomír Kuchař, Stanislav

Kuchař, Jana Vlachová.

V roce 1966 bylo přezeno okresní vysílání pro Adamov, Boskovice a Velké Opatovice a věnováno mu jedno vysílání v měsíci. Tato vysílání sestavovali tehdejší redaktori Nového života Jaroslav Parma a Jan Žylonský.

Během 20 leté existence Rozhlasového okénka zúčastnila se řada dalších spolupracovníků při vysílání. Kromě těch, jež jsem již uvedl, si kaslubují být jmenováni aspoň ti, kteří se po více let podíleli na úspěchu vysílání: Fr. Bartoněk, Marie Janovcová, Michal Král, Jiří Moll, Anetka Smídová, Božena Valentová, Křešusě Vázková a pesnulý Antonín Kaláš.

Důkazem, že kolektiv Rozhlasového okénka konal svou práci dobře, bylo získání 1. místa v soutěži o nahrávky v Kolíně v roce 1964 a získání 2. a 6. místa v soutěži hlasatelů v r. 1969 v Šumperku.

Studio je umístěno v budově Měst NV na náměstí Svobody a tvoří je předstíň a samostatná akusticky upravená místnost spojená okénkem se sousední kabinou techniků. Tato je vybavena magnetofony, gramofony, bohalow diskotékou, nahrávací a vysílací aparaturou, reportážními magnetofony a dalšími zařízeními, která umožňují různé technické formy práce, jako

bývají používány ve státním rozhlasu. Technická kabina je také spojena kabelem s kabinou pracovníků rozhlasu po drátě na pošle, kteří pořady přijímají a vysílají. Od počátku vybudování studia byl vedoucím technikem Lubomír Kuchař, který se velmi pečlivě staral o dobrý stav technického vybavení, odpovídal za vysokou kvalitu vysílání a nemalou měrou přispíval i k obsahové stránce relací. Druhým technikem byl Milan Langr. V současné době převzal po technické stránce Okružko Hlíči klub pod vedením Jana Danka a Jana Vívvara s dalšími spolupracovníky Miroslavem Červeným, Josefem Průchou, Zdeněkem Škelou a s ušou ve zmíněném Milanem Langrem.

Kolektiv hlasatelů tvoří: Lubomír Bača, Věra Bedanová, Marie Fojtová, Ira Holečková, manželé Jaroslava a Milan Hradilovi, Dana Pieglová, Božena Smahová, Jitka Taussová, Zdeněk Trěšník a Jana Vlachová. Z tohoto 11 členného kolektivu patří 9 hlasů učitelkám a učitelům blanenských škol.

V posledních dvou letech pracovala na přípravě relací Marta Gronová. Na vypracování celoročního plánu relací kromě redakční rady se podílela i tajemnice MěstNV Vlasta Chlipová a vedoucí odboru pro vnitřní věci, školství a kulturu Josef Hemzal. I jim patří, tak jako kolektivu pracovníků Roz-

hlasového okénka, upřímně poděkování občanů města Blanska.
 Triviální kolektiv práce v Okénku těší, neboť nachází oporu u všech
 členů rady Měst NV v čele s předsedou Josefem Kovářkem.

O Blansku v Itálii

V dvouřebním městě Scandianu byla 21. října za účasti představitelů městské rady Blanska a Scandiana zahájena výstava fotodokumentů „30 let socialistického rozvoje města Blanska.“

Byla instalována ve výstavních prostorách scandianské radnice a pro mimořádný zájem byla prodloužena do konce listopadu. O Blansku pak referoval italský denní tisk jako o krásném moderním socialistickém městě. Největšího zájmu se těšily snímky konfrontující minulost se současností. Celý soubor důstojně dokumentoval dynamický rozvoj našeho města za léta socialistické výstavby v kultuře, školství, tělovýchově, zdravotnictví i spolupráci se párodou.

Místní doprava

Po zkušením provozu v minulých letech, který měl vysondovat zájem cestujících o pravidelní místní linky autobusové dopravy, nacházíme v jízdním řádu ČSAD pro Jihomoravský kraj její zaražení pod číslem 61420 a názvem Blansko, autobusová stanice - Podlesí - sídliště sever - Metra 3 - Blansko - Horní Lhota.

Délka trasy měří 7 km a má tyto zastávky:

Blansko, autobusové nádraží

Metra 1

Erbenova

Podlesí

Poliklinika

Leninova

nám. Svobody

Sever II., ložna

hřbitov

ZDŠ Dvorská

Adast

Metra 3, stanice autobusů

Horní Lhota

Dopolední intervaly jsou jednodílné, odpolední po 2 hodinách. Spojení s integrovanými obcemi obsluhávají další spoje a to: Blansko - Horní Lhota, Blansko - Laxánky, Blansko - Obůrkva a Blansko - Olešná, Hořice.

Výstava k 30. výročí Vítězného února

Okresní kulturní středisko a Okresní muzeum v Blansku uspořádali výstavu k 30. výročí Vítězného února. Výstava pořádaná pod patronací OT KPL ve výstavní síni muzea nesla výstižný název Generální linie. Zahájení výstavy 20. února mělo slavnostní ráz za přítomnosti zástupců OT KPL, ONV a představitelů kulturních institucí z kraje i okresu. Po úvodním slovu ředitele okr. muzea prom. historika Jiřího Peigra a recitační vložce studentů gymnázia promluvil o významu historického února 1948 vedoucí Domu politické výchovy ing. Zdeněk Jurečka. Reprodukce zvukového záznamu projevu Klementa Gottwalda ukončila slavnostní akt.

Koncepčně bylo libreto výstavy Generální linie složeno ze všeobecné části pokrývající dobu do roku 1948, na niž navazuje dokumentace vytvořená z okresních materiálů. Navštívníci měli

možnost se přesvědčit, jak splnil okres Blansko generální linii budování socialismu vyhlášenou IX. sjezdem KSČ. Na výstavě byly shromážděny doklady o tom, že rozhodujícím faktorem rychlého růstu průmyslové výroby se stala produktivita práce, zejména v letech 1940-44. Pořadatelé nezapomněli na řádnou oblast života občana socialistické společnosti. Setkali jsme se zde se školstvím, kulturou, zdravotnictvím, s úspěchy v bytové výstavbě, v dopravě, přesvědčili jsme se o pokrocích ve službách obyvatelstvu, o rozšiřování obchodní sítě atd. Výstavu kpestřily modely strojních zařízení ve zmenšeném měřítku. Poroznost upoušel i vývoj socialistického řemědělství v okrese, který dokládal i obsah vitriny s vystaveným diplomem a vyznamenáními řemědělských pracovníků.

Oslava a akce k 30. výročí Vítězného února

Ve dnech 14. a 15. února se žáci a studenti blanenských škol na besedách s účastníkem historických prací ských únorových událostí proletářským básníkem Karlem Jiřáčkem, známým pod pseudonymem El Car (Elkar), členem KSČ od roku 1932.

16. února vyjel pěvecký sbor Raslislav ŽK ROH ČKD se svým pořadem k 30. výročí Února na rodní dílo Dalešice, na němž se

podílel blanenský národ mimořádnou měrou. 23. února se konal koncert Rastislava v Eliščině jeskyni ve Sloupě.

V městském kině byla otevřena 24. února výstava Blansko v minulosti a dnes. Zde se veřejnost přesvědčila, co bylo vykonáno na poli socialistické (výchovy) výstavby během 30 let.

Součástí oslav byly však také dělní akce, mezi něž patřila soutěž učňů n. p. Metra, literární soutěž EDP na Erbenově ulici a zimní turnaj v kopané na stadionu Spartaku ČKD.

21. února uskutečnilo se v Dělnickém domě slavnostní sezení okresních stranických a státních orgánů a orgánů Národní fronty. Zde bylo vyjmenováno mnoho účastníků za jejich podíl na práci pro socialismus a zásluhy v Lidových milicích.

Vyvrcholením oslav byla však manifestace pracujících 24. února na náměstí Vítězného února. Oslava byla zahájena položením květinových košů u pomníku Klementa Gottwalda. Účast na manifestaci byla impozantní: 11 300 osob. Přítomné pozdravil také zástupce Sovětské armády.

V rámci manifestace se konala slavnostní přísaha nových milicionářů a přehlídka jednotek LM, PNB, PČ a ČSLA.

Manifestace potvrdila, že lid pevně stojí za politikou KSČ a v duchu odkazu Vítězného února naplňuje závěry XV. sjezdu.

Májové oslavy

Prvomájová manifestace se konala tradičně na náměstí Vítězného února za účasti 14 000 občanů. Slavnostní projev přednesl ministr hutnictví a strojírenství federální vlády ČSSR Zdeněk Puček. Zdůraznil význam okresu Blansko, který je výrobcem vodních turbín, měřicí techniky a textilních výrobků a zaujímá tak významné místo v republice. Na závěr manifestace se konala přehlídka krojovaných skupin a alegorických vozů.

Na počest 33. výročí osvobození Rudou armádou se 5. května uskutečnilo v ZK RSH Melka slavnostní zasedání. Před jeho zahájením položili představitelé okresu a Blanska věnce k Památníku Rudé armády a pomníku Klementa Gottwalda.

Státní vyznamenání nejlepším pracovníkům

6. května převzali v Brně státní vyznamenání propůjčené prezidentem republiky občané města Blanska: Vyznamenání Za zásluhy o výstavbu obdržel ing. František Funk, ředitel

n. p. Melka a Josef Jedlička, ředitel pobočky Státní banky československé v Blansku. Vyznamenáním za vynikající práci byli odměněni: Jiří Handl, elektromechanik Lachemy Blansko a Růžena Vykoukalová, vedoucí psycholožka Okresního podniku komunálních služeb v Blansku.

Oslavy VŘSR

Položení květů k pomníku Klementa Gottwalda a Památníku Rudarmejce představiteli veřejného a politického života našeho okresu byli 6. listopadu zahájeny oslavy 60. výročí vzniku ČSR, VŘSR a Měsíce ČSP. Slavnostní shromáždění se uskutečnilo v Dělnickém domě. Součástí slavnosti bylo též složení přísahy nově příslušníky Lidových milic.

V druhé části slavnostního shromáždění zazněly sbory a kantáty v podání smíšeného pěveckého sboru Rastislav opěvující přátelství se Sovětským svazem, vítězství revoluce, budování naší země a šťastný život jejího lidu. Slavnost byla zakončena internacionálou.

Měsíc přátelství

3. listopadu se sešli občané Blanska v ŽK ROH Mebra na celoměstské oslavě 60. výročí vzniku Československa, 61. výročí VŘSR a zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství. V kulturní části programu zazněly skladby Leoše Janáčka a P. I. Čajkovského v provedení Komorního orchestru města Blanska. Aktivisté Lázeňského klubu ROH Mebra předvedli básně veršů Fr. Halase Já se tam vrátím.

Dny sovětské literatury a umění

Na přítomnosti konzula SSSR Borise Nizovcera byly 23. října v Dělnickém domě zahájeny Dny sovětské literatury a umění. Pořadatelem byla Okresní knihovna a knihovna ŽK ROH ČKD a Sovětská kniha Brno. V průběhu pěti dní se uskutečnila řada přednášek a besed nad knihami. Cílem bylo seznámit širokou veřejnost našeho města se současnou literaturou a uměním i s některými politickými otázkami Sovětského svazu.

Historie slovem i obrazem

V době od 23. října do 10. listopadu připravilo Okresní muzeum audiovizuální program pro žáky 8. a 9. ročníku ZŠ, učně a studenty II. cyklu z celého okresu. Celkem shlédlo tento program zaměřený k 60. výročí vzniku ČSR a 61. výročí VRČR přes 1 600 posluchačů.

Program byl složen z 10 minutového sluhového filmu obsahujícího autentické záběry z doby začátku a průběhu I. světové války až do vítězství VRČR a ze 116 dokumentárních diapozitivů promítaných se synchronní nahrávkou zrušeného doprovodu. Záběry lze libovolně zastavit a tak se naskytá možnost lektorovi vlastním slovem doplnit mluvený komentář. Po skončení pásma pak odpovídal lektor na dotazy posluchačů a provedl ideové shrnutí tématu.

Tento vzdělávací program díky moderní audiovizuální technice objasnil netradiční formou mládeži Blaneňska nejen významný vliv VRČR na vznik naší samostatné republiky, ale i na celý 60letý historický vývoj našich národů.

Problém s pitnou vodou

Rozhodující podmínkou pro další výstavbu bytů, zejména v plánovaném sídlišti Písečná v jižním území města je zajištění zdroje pitné vody. Bohužel tato otázka není uspokojivě vyřešena. Opozdiť se totiž zajištění výstavby přivaděče pitné vody mezi Blanskem a Boskovicemi a jsou i oprávněné námitky, bude-li tento přivaděč co platný. K těmto úvahám nutí dvě okolnosti: jednak byla oddálena výstavba vodní nádrže na říčce Bělé a jednak vzniklá potřeba pitné vody v samotných Boskovicích, která měla být tímto přivaděčem jako přebytečná dodána do Blanska.

I když ONV tento problém se získáním zdroje pitné vody neustále sleduje a řeší, přesto křivkávají vážné obavy, zda budou zajištěny tyto zdroje v termínu, na který je vázáno zajištění rozhodujících akcí výstavby zaktrovaných ve volebním programu. Tato skutečnost může též negativně ovlivnit investiční výstavbu blanenských podniků. Typickým příkladem je zajištění zdroje pitné vody pro Lazánky, neboť tento zdroj nutně potřebuje i n.p. ČKD.

Je jen dokladem zodpovědného vedení našeho města, že příslušní činitelé v čele se p. Josefem Koraříkem si v předstihu uvědomili závažnost tohoto celosvětového problému. Nemí přece

možné nahájit výstavbu bytů nebo průmyslových zařízení, aby byly zásobovány cisternami.

Měst NV i ONV a blanenské párody jistě raději vyřeší tento nurořadý problém. Přesto jej v kronice zaznamenávám jako doklad proúvarosti rady Měst NV a jako ocenění jejího úsilií při řešení závažných otázek pro blaho města.

Přestavba jezů

Významné dílo, které orlirní životní prostředí v Blancku je přestavba tří jezů. Účelem je zabezpečit dostatečného množství vody pro průmyslové párody a zároveň zlepšit hygienické a estetické poměry Lvitavy. První stavba - jez u nádraží Macochy známý pod jménem Paulinka byl dokončen v roce 1948 nákladem 4 milionů Kčš. Důležitá bude též rekonstrukce tzv. Salmova jezku severně od křiště Sparlaku Melra. Zde dojde také k přemístění koryta Lvitavy a tak zde vznikne rekreační oblast.

Čistírna odpadních vod

Blanenská čistírna odpadových vod je v provozu již 12 let.

Je skryta mezi lesním porostem nad svitavským údolím. Denně zde puště 4 000 kubíků odpadní vody, která po pročištění má čistotu 94%. Voda z celého města přitéká kanalizací do čerpací stanice. Odtud překonává výškový rozdíl 38 metrů do usazovací nádrže. Hrubý kal usadá rovna ke dnu. Pak se dostává do vyhnívací komory, jejíž slabá teplota je 32 stupňů. Ve vyhnívací komoře vzniká denně 250 kubíků metanového plynu, který slouží kotelně k vytápění nádrží. Poté voda přetéká do aktivčních nádrží, kde je kolujícími vrstevmi neustále provzdušňována. Větrání vody dává vznik aerobním bakteriím, které se žijí rozpustěnými nečistotami v kalové vodě. Ta je takto kvašována organických látek. Její voda pak vede do další nádrže, kde poslední kal sedá ke dnu a opravdu již čistá voda hřebenovým přepadem po obvodu 17 metrové nádrže odtéká do řeky v místěch za Klamovkou.

Usazovací kal pulují do vlastních nádrží, kde jsou sušeny. Kal jsou pak odváženy na skládky. Jedná se však o to, aby jako surovina našly jiné uplatnění.

Činnost pracovníků čistírny je opravdu káslušná, neboť náročný provoz je nepřetržitý.

Otevření X. mateřské školy

K novému školnímu roku byla slavnostně otevřena X. mateřská škola na ul. Gladkovského. Má kapacitu 120 dětí. Tato velmi moderně řešená budova byla realizována ve spolupráci Měst ND a n. p. Melra. Včetně vnitřního vybavení je její hodnota 4 500 000 Kčs. V akci Z (Zvelebení) odpracovali pracovníci n. p. Melra a občané Blanska přes 40 000 brigádnických hodin. Tak byl splněn jeden z náročných úkolů volebního programu Národní fronty ke dni 1. srpna 1948.

Bytová výstavba

V sídlišti Sever III. bylo postaveno 6 devítipodlažních domů a 3 pětipodlažní s celkovou kapacitou 324 bytových jednotek. Byla zahájena výstavba 18 třídní základní školy. V sídlišti Podlesí byly dokončeny plynající 4 objekty se 72 bytovými jednotkami a zahájena výstavba garáží svépomocnou formou. V sídlišti Zborovce byla zahájena výstavba 5 domů po 20 bytových jednotkách.

Stavba nového hotelu

V roce 1978 byla zahájena stavba nového hotelu, jehož potřeba se stále více počítávala se vzrůstající návštěvností Moravského krasu a vzhledem ke skutečnosti, že hotel Skalní Mlýn v Punkvevním údolí slouží jiným účelům.

Hotel bude zařazen do kategorie B. Byla provedena příprava staveniště na náměstí Vítězného února a budovány potřebné inženýrské sítě, kanalizace. Všechny stavby znamenaly značný zásah do upravených ploch a musely být vykazeny i ostatlé jádro (kaštaný). Tato událost vzbudila mnoho nelibosti zejména u blanenských starousedlíků, ale pro dosavadní sítě a perspektivní řešení středu města nebylo možno hotel umístit tak, aby tato peleň zůstala zachována.

Koncem roku bylo započato s panelizací budovy, v níž bude 140 lůžek a 214 míst v restauraci. Celkový náklad je propočten na 20 milionů Kčs.

Severka

24. února byla otevřena nová cukárna - kavárna Severka

na Čelakovského ulici. Byla vybudována v akci Z nákladem téměř 2 milionů Kčs. Kavárnská plocha činí 121 m² čtr. pro 80 hostů, plocha cukrárny 50 m² čtr. pro 12 hostů. V letním období je možno využít terasu o rozloze 85 m² čtr. se slonovým parůžením.

Tržnice

Měst NV uvedl do provozu tržnici v prostoru ulic Dukelské a K. J. Mašky. Byla vybudována v akci Z. Tržnice skládající se ze čtyř buněk - prodejem se těší velkému zájmu kupujících. Prodej je zaměřen hlavně na zemědělské přebytky a to jak JZD, tak soukromníků - drobných producentů. Tito mají vyhrazen prostor mezi buňkami.

Nová budova OS SNB

Za účasti ministra vnitra ČSR Josefa Junga byla 2. listopadu na ulici Petra Bězručí slavnostně otevřena nová pětipodlažní budova Okresní správy SNB. Po nevyhovujících stísněných prostorech původního pracoviště OS se

na št. Budovatelů dostalo tak příslušníkům bezpečnosti důstojné a moderně řešené přístřeší.

Občané si již dávno stěžovali na nevyhovující podmínky starého pracoviště, kde neměli možnost si příslušné dotazníky v klidu vyplnit, nebo posečet, než byla žádost vyříkána.

Nový objekt splňuje všechny podmínky. V jedné budově jsou umístěny všechny složky SNB včetně oddělení pasů a víz. Dopravní inspektorát má konečně důstojné pracoviště, které při neustále se zvyšujícím počtu motorových vozidel tolik potřeboval včetně dostatečného prostoru pro technické prohlídky vozidel.

Příslušníci SNB celého okresu se podíleli velkou měrou brigádnickou pomocí na dokončovacích pracích nového objektu. V době svého volna odpracovali 3 400 hodin a v socialistickém závratku odpracují dalších 3 600 hodin jak na vnitřních úpravách tak na konečné úpravě vnějšího okolí.

10 let polikliniky

Před 10 lety, 12. dubna 1968, byla otevřena nová moderní poliklinika na Sadové ulici. Předtím byla tehdejšími 11 500 obyvatelům poskytována lékařská péče v nevyhovující

staré budově na Mlýnské ulici a v obvodních střediscích nevýhodně roztroušených po celém městě.

Dnes zajišťuje poliklinika obvodní služby pro 18 tisíc obyvatel Blanska a okolí. Odborné ambulanci služby jsou poskytovány pro celou spačskou oblast v počtu 55 tisíc obyvatel. V současné době již klinika prostorově nedostačuje, a proto pracovní oddělení nukleární medicíny a tělovýherného lékařství jsou umístěna mimo hlavní budovu.

Kryté lázně - vodoléčba

V kronice jsme se již zabývali výstavbou krytých lázní, zahájením jejich provozu a v kronice roku 1977 i dosaženými výsledky v kurzech plavání. V lázních je však i oddělení vodoléčby blanenské polikliniky OÚNĚ. Léčí se zde především akutní onemocnění pohybového aparátu, poranění plav, chronická onemocnění kloubů, nervů a periferních cév. V roce 1978 prošlo oddělením přes 1 500 pacientů a každý z nich během své léčby navštívil je vícekrát a podrobil se několika procedurám. Aby pacienti mohli navštěvovat oddělení po pracovní době, jsou jim vyhrazena léčba tři odpoledne v týdnu.

Pacientům jsou podávány přísady, uhlíkové a mřížové koupele, škotské stříky, klasické i reflexní masáže, teplé zábaly a podrobují se i cvičení v bazénu.

Další vyznamenání oddělení nukleární medicíny

V červnu udělila vláda ČSSR a ÚRO ONM OÚNZ Blansko za mimořádné výsledky pracovní iniciativy k 60. výročí VŘSR čestný název Vynikající kolektiv. Je to již v krátkém období třetí vyznamenání, kterého se pracovníkem tohoto kolektivu dostalo.

V červenci minulého roku (1974) byli pracovníci vyhlášeni nejlepším kolektivem blanenské polikliniky za rok 1976 a v prosinci získali titul BŠP a 4 bronzové odznaky BŠP. Pracovníci oddělení nukleární medicíny provedli v roce 1978 memoovým přes 6 000 aplikací radioaktivních látek k důvodů diagnostických. Je to dáno spádovou oblastí, v níž žije přes 300 000 obyvatel. Kromě okresu Blansko patří do působnosti oddělení celý okres Svítavý a půl okresu Žďár nad Sázavou.

Kolektiv primáře MUDr. Alše Hlavara provádí vyšetření pro nemocnici Boskovice, Svitavy, Litomyšl, Poličku, Mor. Třeborova, Nové Město na Mor. a pro některá brněnská zdravotnická zařízení, jako jsou ortopedické oddělení Krajské dětské nemocnice v Černých polích, II. interní klinika, oddělení urologie atd.

Vynikající kolektiv se podílí rozsáhlou měrou na racionalizačních opatřeních OÚNŽ Blansko, poněkud přípravou vlastních radiofarmakonů na pracovišti a dorážené z kapitalistických států ušetřil 107 000 devizových korun. O tomto výsledku informovalo čtenáře Rudé právo a ostatní denní list.

Na OÚM provádějí se rovněž dvě nové diagnostické metody, takže rozvrh práce dosahuje úroveň krajského zařízení. Během 4 let vyhlásil kolektiv 8 náročných somatických úkolů a podal 4 zlepšovací návrhy, které byly bez prodlení realizovány.

O kvalitách blanenského kolektivu svědčí i to, že si jej ministerstvo zdravotnictví vybralo, aby ověřil a zhodnotil sovětský izolovaný generátor India.

Úspěchy kožního oddělení polikliniky

V roce 1974 jako jedni z prvních v republice založili

pracovníci kožního oddělení polikliniky a ambulanci, která se zabývá racionální léčbou onemocnění cév dolních končetin, zejména křečových žil a bérceho vředu.

K léčbě se používá tzv. kompresní metody, která spočívá v pružném obvazování, jež upravuje poměry krevního oběhu v končetinách k normě a tím ovlivňuje přímo příčinu onemocnění.

Štěpný kolektiv - vedoucí kožního oddělení MUDr. Marie Mikolášová, sestry Olga Fišáková a Marie Klaváčková - docílil v léčbě takových úspěchů, že jeho výsledky jsou známy i za hranicemi. Nemá divu, vždyť vyléčení jednoho pacienta s bérceho vředem je stokrát (!!) ekonomicky výhodnější nežli hospitalizace v nemocnici a pak: léčení probíhá při plné pracovní schopnosti pacienta!

Zásluhou pokrokové metody této léčby je během 3 měsíců zhojeno přes 80% pacientů, přestože u některých trvala choroba až 10 let.

Obětavost pracovníků na kožním oddělení dokládá frekvence na pracovišti - za rok ošetří přes 10 000 případů kožních onemocnění.

Její práce se však zaměřuje nejen na léčení, ale také na prevenci kožních chorob z povolání; v důsledku velké koncentra-

ce průmyslových závodů a sloučení zemědělských celků je i tato činnost kolektivní soutěžícího. o titul BHP velice zásluhná.

Dimitrovci oslavili 280 let trvání podniku

16. června se konala v Dělnickém domě tradiční Slavnost práce podniku ČKD. Jako host byl mezi jinými přítomen bulharský velvyslanec Christo Šanov. Slavnost práce byla letos o to významější, že se konala v roce 280. výročí založení podniku. Závod proslavily nejen známé turbíny, ale i těžké obráběcí stroje. Dnes obrábějí tyto stroje díly až do průměru 16 metrů a kusové váze do 300 tun!

Od roku 1946 dodal ČKD 426 různých typů vodních turbín, z toho 237 do zahraničí. Díky televizi se námili se s instalací turbín a prací zaměstnanců ČKD v podzemní elektrárně v Německé demokratické republice v Markersbachu milióny diváků. Rovněž tak je v celé vlasti znám podíl ČKD na vodním díle Dalešice, pro něž byly vyrobeny turbíny rekordních rozměrů.

Dvě jubilea Dělnického domu

2. prosince se konala v ŽK ROH ČKD oslava dvojího jubilea: 70. výročí brání Dělnického domu a 25. leté brání Zárodního klubu.

V roce 1905 vyšlo v listku provolaání psalavené moravským průkopníkem socialismu Josefem Hybešem:

„Vážné slovo k soudruhům blanenským a okolním! Soudruzi, bojovníci ujařmeného proletariátu! Knuli dělnické koste utěšeně po celém kapitalistickém světě a jest dnes tak silné, že zasahuje do všech odárek doby. Takřka všude se s ním již dnes počítá a počítati musí! Organizace naše jsou čím dále tím schopnější a čilejší v hájení zájmů vysávaných tříd a vedou boj s kapitalismem vždy na více frontách a s větším počtem plvaní.“

Poslední dobu hledí si knuli vědomého proletariátu sjednat již své vlastní „Dělnické domy“, aby mělo vlastní skomarkdistě k lidním poradám, vlastní ululky k vedělávacím poradám, vlastní dvorany k proletářským slavnostem a užlechtilým rábavám a nabylo tak násobných příležitostí členy velice početné třídy vždy více a více soustředovati, jedni na druhé

a všichni pak na společné úkoly vytkali, aby tvorili mohutné voje bojové nejen v teorii, ale také ve skutečném životě, aby se osobně více sblížovali, stejněji mysleli a uťili a tím byli sto plně své síly uplatňovali.

Rozmach hnutí proletářského na Blanensku dosáhl také již té míry, že jest mu nevyhnutelně třeba vlastního Dělnického domu. Stanovy spolku pro zbudování takového útluku našeho v Blansku jsou již sehváleny a spolek vstoupil v život.

Na vás, soudruzi a přátelé, patří nyní, abyste mu dali život a více život krvavý, silný, plodný, by brzkým postavením „Dělnického domu“ v Blansku svahy jeho byly korunovány.

Kdo se cítí pravým harcovníkem své ujařmené třídy, musí se stát okamžitě členem spolku „Dělnický dům“ v Blansku. Za tím účelem napiš na vedlejším přihlašovacím listku své jméno, narození, kaměšťování atd. a odevzdej jej výboru. Zápisné obnáší korunu, knížka 40 haléřů a příspěvky stanoví ustavující valná hromada. Spojenými silami se nám i toto velké dílo podaří a podaříti musí.

Za prozatímní výbor Spolku Dělnický dům v Blansku:
 Hlybeš Josef, říšský poslanec, Klimeš Method, Starček August,
 Paulík Albín, Vojanec František, Novotný Josef, Bača Ludmík,

Hlajb Antonín, Lenkyš František a Kadeš Antonín."

Spolek ještě v témže roce začal opatřovat finanční prostředky na stavbu. V března 1906 valná hromada spolku ustavila stavební komisi, kterou pověřila zakoupením hostince v Blansku od manželů Kalových z Lažánek. Po uskutečnění koupi hostince a přilehlé zahrady architekt Čermák a stavitel Matula vypracovali podklady pro přístavbu Dělnického domu. V roce 1908, koncem srpna, bylo rozhodnuto zadat stavbu mistrůmu staviteli Matulovi. Jednalo se o přístavbu s jevištěm (dnešní sál č. 3) a několika spolkovými místnostmi.

Přístavba byla v rekordním čase dokončena a v neděli 22. listopadu 1908 slavnostně otevřena. Otevření ohlašovala pozvánka, kterou za výbor „Dělnického domu v Blansku“ podepsal předseda J. Stařecký a účetní A. Skoták.

Otevření Dělnického domu se zúčastnilo dělnictvo z Blanska a širokého okolí a také z jiných míst Moravy dostavily se delegace. Oslava byla zahájena po 10. hod. slavnostní valnou hromadou spolku. Slavnostní řečník poslanec Josef Hlybeš proslavil přednáškou „O dělnických domech“. Po pozdravech delegátů následoval společný oběd. Ve 14. hod. koncertovala Dělnická kapela.

Na slavnostní pozvánce velkého formátu a s bohatou výzdobou bylo kromě jiného uvedeno: „...by vzpomínka na naši slavnost škvěla dlouho v paměti všech.“

Pamětní kniha města Blanska byla založena roku 1934. Nemohl proto kronikář do ní tuto událost - otevření Dělnického domu - zapsat. A i kdyby tehdy už existovala, jak tendenci by to byl zápis v kapitalistickém kruhu...

Proto ošivuji v této kronice v roce 40. výročí skutečnosti, kteří provázely vznik Dělnického domu na Hlybešově ulici.

Tovární vlečka ČKD

V tomto roce oslavilo ČKD Blansko 280 let blanenského železářství. K jeho rozvoji přispěla podstatně železnice. K odskanění dopravních políží mezi jednotlivými závody v Pankovněm údolí a nádražím Blansko - Macocha byla vybudována vlečka. Provoz byl zahájen v únoru 1901. Během let se upravoval průběh trati pro těžší a výkonnější lokomotivy a trati se prodlužovala až do dnešní délky 10 km. Vlečka slouží nejen ku prospěchu ČKD, ale i prospěchu Blanska, s nímž jsou ČKD nerozlučně spjaty.

Dnes projíždějí údolím podniku moderní lokomotivy, u nichž není potřeba přepravit 150ti tunové nadměrné díly vodních centrál, karuselů, kulových uváveří do turemska i do zahraničí. Dnes si bez vlečky nedovedeme představit chod podniku ČKD, který sám vlastní 50 vagonů.

Proto vyvolala živý ohlas veřejnosti historická jízda starší lokomotivy, kterou na 29. listopad jako oslavu 77. výročí založení podnikové dopravy zorganizoval ČKD spolu s Technickým muzeem v Brně. Nebyla to snadná záležitost, neboť lokomotiva nebyla by přesla jízdu z Brna po vlastní ose. Speciální přípravní tražery z Ostravy dopravily ji i s jedním osobním vagonkem po silnici z Brna, aby pak vlastní silou s obsluhou i posunovači v historických oblecích absolvovala 2 jízdy mezi Starohrábskými kuli a nádražím.

Výstava umělecké litiny

U příležitosti 280. výročí královského závodu ČKD byla instalována v Okresním muzeu výstava Blanenská umělecká litina. Výstava, zahájena 29. června, vzbudila mimo-

řádný ohlas pro krásu litinových výrobků. Obnovila vzpomínky na kručnost a napaditost dřívějších železářů, kdy nové poznatky o výrobě a liti umožnily s úspěchem nahradit ušlechtilé kovy. Svědectví o umu blanenských železářů je rozseto po celém světě. Jsou to sochy, sábradlí, sloupy, kandelábrы, mříže, vřandy, vodohycky, studny a kašny, kanály, věšáky, konzoly, svícny, náhrobní kříže, památníky, busty, figurální plastiky, kamna, vazy, vřetenové schody, talíře atp.

S mnoha drobnějšími plastikami a poškami, konvicemi, talíři, medailemi, plakety se návštěvníci seznámili. Výstava je otevřena až do konce příštího roku - dubna. Po tomto termínu bude instalována v družebním Podunajském muzeu v Komárně.

Sovětské hosté v Blansku

Do našeho města přijela 28. března 30členná skupina sovětských turistů ze Stavropolského kraje a byla hostem městského výboru Svazu čsl. - sovětského přátelství.

Sovětské hosté položili kytice u památníku Rudarmejce a u pomníku K. Gottwalda. Po informaci o rozvoji města

následovala jeho prohlídka, při které se uskutečnila návštěva krytých lázní, muzea a mateřské školy. Hosté také navštívili některé provozy n. p. Metra, který je významným dodavatelem do SSSR. Na počest hostů byl v ŽK ČKD uspořádán večer přátelství za účasti městských představitelů KSČ i národního výboru, Národní fronty a delegací městských odboček SČSP. V kulturním programu vystoupil komorní sbor ŽDŠ Ebenova. V družné besedě s milými hosty byla navázána četná osobní přátelství.

Výstava Centrofloru

K 30. výročí trvání Centrofloru Olešnice byla uspořádána výstava jejich výrobků. Šlo se tak 19. března v Dělnickém domě a slavnostního otevření se zúčastnili zástupci Měst. KSČ, okresního a městského výboru NV, ČSL, ředitelství ČKD a td. Všele byli uvítáni také pedagogičtí pracovníci z Moskvy, kterým se výrobky ručních rukou olešnického národu nadmíru pamlouvaly, což dosvědčuje i zápis v pamětní knize, který zní: „Jsme nadšeni talentem řem. Dákovou krásu mohli vytvořit pouze lidé bohatí štěrností práce. Nechtějí jejich

cesta životem je posázena květy štěstí."

Všichni, kteří výstavu po dobu čtyřdenního trvání zhlédli, byli okouzleni věrnými napodobeninami živých květů a rostlin a odcháeli s pocitem díky za hodnoty, kterými tak velkou měrou přispívají pracující Centrofloru k získání devis našemu národnímu hospodářství touto nevadnoucí krásou.

Cena Jiřího Krohovy blanenské kovohuti

Již v dubnu byl vládou ČSSR a ÚRS udělen pracovníkům Kovolijické hutě Uměleckých řemesel v Blansku čestný název Vynikající kolektiv. K 33. výročí Osvození se dostalo kolektivu Miloslava Líučka dalšího vysokého ocenění udělením ceny Jiřího Krohovy K NV za angažovanou práci na poli kultury v roce 60. výročí Velkého října. Z důrazněji, že takto poprvé vůbec byl ohodnocen kolektiv řemeslníků, společně s vědci a umělci.

Již televizní pořady v hutě natočené, seznámily diváky v celé vlasti s blanenskými pracovníky a rovněž rozhlas je u nich častým hostem. A také u příležitosti udělení ceny

vyřídil rozhovory jak s nynějším vedoucím Miloslavem Šerůčkem, tak se zakladatelem kuli nasloužebným pracovníkem ministerstva kultury Josefem Jakubcem. K těmto mistrům uměleckého řemesla se druží dalších pět spolupracovníků: mistr Jaroslav Sedláček, vynikající odborník, pracující již předtím dlouhé roky ve slavně odborných uměleckých předmětů v ČKD, Josef Kollán, Roman Skalický, Jiří Novohradský a Zdeněk Blatný.

Rovněž reportáže v denním tisku vysoce ocenily blanenský kolektiv. Např. Brněnský večerník dne 18. května v článku Dílny s pleťí bronzovou vyzdvihuje zejména skutečnost, v jakém prostředí tato kovolijci pracují; dílna je již 8 roky v asanaci, je zároveň skladištěm a jídelnou, obna není možno umýt, protože by je už nikdo nezavřel, jak jsou rámy stvnilé atd.

Je to malý zážitek, že v tomto tak prašném prostředí vznikla jen v poslední době taková monumentální díla, jakým je třímetrový Makovského Partyzán, umístěný v Muzeu města Brna na Špilberku nebo Štursova dvoumetrová Eva zpracovaná ve dvou odliších - pro Moravskou galerii v Brně a Štursovu pamětní síň v jeho rodišti Novém Městě na Moravě - nebo Burošova hlava Lemina v nadživotních rozměrech pro O.V. KPS v Čadci.

Okresní stavební podnik v Blansku staví novou kuli

v Blansku - Dolní Lhota. Pro nedostatek lidí každou volnou chvíli vypomáhá na stavěništi Sírůčkův kolektiv. O jejich úsilí svědčí i diplom ministerstva kultury, který oceňuje tuto iniciativu komplexně racionalizační brigády kovolíjeů na stavbě nové huti.

Hut' pracuje nejen pro české sochaře, ale má mnoho kakařek od sochařů slovenských. Právě pro vysokou uměleckou řemeslnost odvedené práce je kájemců tolik, že není možno všem vyhovět. Tento rájem jednotlivců i organizací z celé republiky je pro naše proslavení kovolíje nejlepším výtiskem.

Blanenská Kamena pro Ostravu

V Ostravě bude k 35. výročí Osvoření odhalen Památník Ostravské operace. Monumentální projektované dílo budou tvořit dva bloky, v jejichž vnitřku bude síň hrdinů. Před objektem památníku bude umístěno vstupní pousaší, které zpracovává Kamena. Autorem je karlovarský umělec nositel Řádu práce akad. sochař prof. Miloš Arman, dobře známý zejména v Blansku, jako autor pomníku Klementa Gottwalda a Julia Fučíka.

Zhotovení sousoší Bratrství v boji pro Památník oskarské operace o délce 6,40 m a výšce 5,50 metru si vyžádá 110 kusů tvrdých metrů kamene, což představuje roční těžbu jednoho kamenolomu.

Zadání této plastiky Kameně je dalším ukázkovým vynikající práce našich kamenosochařů a kameníků.

Výrobky pekárny

V loňském roce byla často předmětem oprávněné kritiky naše pekárna. Její výrobky byly nekvalitní, výběr malý. Bylo to způsobeno nedostatkem pracovních sil. Oblíbená práce ve třísměnném provozu nikoho neláká, chybí zejména pomocné síly, které se vedení snaží nahradit důchodci a příležitostnými brigádníky. Náprava měla zjednat moderní produkční techniku. Nově instalovaná linka na kohlíky však měla závady, které se dlouhou dobu odklony. Poruchovost linky se projevovala v množství i kvalitě kohlíků. Po opravě je však zařízení v pořádku a letošní rok produkuje za hodinu 12 000 kohlíků. To umožnilo zahájit výrobu kohlíků v pozdějších večerních hodinách a ráno je pak expedovat čerstvější.

Konsumenti tedy již nereptají a naopak si pochvalují také nové výrobky na trh, kterými jsou: balený výběrový chléb, kyjevský chléb, kmi'nový chléb o hmotnosti 1kg, makovník, kořáček koláč a jiné.

Mimorádné nároky na pekárnu kladl závěz roku, kdy pro vánoční trh a před novým rokem byly dodány:

4 druhy vánoček - 2 ručně, 2 strojně pletení - 24 000 kusů celkem; k jejich výrobě byly spotřebovány 2 tuny másla, 2 tuny cukru, 1 tuna rozinek, 1 tuna droždí, 1 tuna vajec a 1/2 tuny mandlí. Trh byl zásoben 40 000 pekami.

Jen k uspokojení předstevstevské poptávky bylo dodáno 88 tun chleba a 580 000 kusů čerstvého pečiva. Před vánočními byly vyrobeny 2 tuny sněhového pečiva a 4 tuny čajového pečiva.

Vyžadovalo to nejen obětavou práci všech pracovníků pekárny, včetně 15 učňů, ale předvánoční nápor pomohli zdolat i hospodářsko-techničtí zaměstnanci manuální pomocí, a by mohla od třetí hodiny ráno pekárenská auta vyjždět na své pravidelné trasy.

Restaurace Myslivna

Restaurace Myslivna v krásném přírodním rámci rekreačního areálu Palava se těší neobvyčejné popularitě nejen našich obyvatel, ale hostů z celého jihomoravského kraje a návštěvní pamětní kniha se stává vrácenou dokumentací.

Jsou v ní kapsána slova spokojenosti a uznání významných veřejných činitelů, spisovatelů atd. Je to kásluka vedoucího Antonína Šloukala a pracovníků, členů brigády socialistické práce a držitelů bronzových odznaků. Za jejich dobrou práci byl provozorně přičknut nejen okresní titul vorkových služeb pohostinství, ale i titul krajský.

Pamětní kniha hostů se hemží také cizojazyčnými zápisy, dokonce i japonským písmem. Všechna slova chváby potvrzují, že pracovníkům restaurace boskovické jednoty není jedno, co si o nich pánovníci myslí.

Rychločistírna

3. ledna 1978 byla na Leninově ulici otevřena nová

rychločistírna. Byla umístěna v novém objektu pod Domem služeb. Je vybavena nejnovějšími velmi výkonnými stroji SPEZIMA. Výstavba byla zahájena 1. 11. 1975, ukončena 31. 12. 1977. Hodnota vybudovaného díla, tolik pro občany potřebného, je 2, 683 000 Kčs, včetně technologického vybavení. Mimo vlastní hodnotu stavby zde bylo odpracováno 2 530 brigádnických hodin přímo pracovníky Oblastního podniku komunálních služeb Blansko. Dokončením této akce byl splněn jeden z bodů volebního programu NF.

V nové rychločistírně pracuje kolektiv, který je držitelem titulu BLP. Vedoucí provozovny je Růžena Vykoukalová. Kolektiv je přihlášen k soutěži o titul „Provozovna včasných a kvalitních služeb“.

Opraváři chladniček

Kolektiv chladírenských mechaniků blanenské Unie je od roku 1974 držitelem titulu BLP. Jeho deset členů se pohybuje denně po celém obrese a provádí opravy domácích chladniček i průmyslových chladících zařízení, zejména v prodejnách masa, potravin a v restauracích.

Nejvíce práce čeká opraváře v létě, kdy jsou chladičská zařízení v nepřetržitém provozu.

V roce 1948 začali při opravách pracovat poprvé s nepřetržitým zařízením, které jako klepšovaci návek sestrojili čtyři členové kolektivu v rámci socialistického závazku. Při použití tohoto zařízení se uspoří plyn Feron 12, jímž je plněna chladič soustava, a který se k nám dováží ze západních států.

Členové kolektivu se snaží odvádět kvalitní práci v co nejkratší době, a proto jsou zákazníci spokojeni. Dalšího ocenění se opraváři Uniony dostalo udělením titulu Kolektiv československo-sovětského přátelství.

Blanenská panelárna

Panelárna Pokemních stavek Brno, károd 3 Blansko zahájila výrobu v roce 1969. Z panelů kaměštranci vyrobili bytové, stěnové i stropní panely, z nichž bylo v Blansku, Adamově a Boskovicích postaveno 1 800 bytových jednotek.

Protože však výstavba bytů touto technologií je velmi pracná, přešlo se na výstavbu s kompletovaného panelu,

který vyrábí Prefa Brno. Proto panelárna v Blansku se zaměřila na výrobu skeletu pro stavby škol, jeslí, obchodních a podrobných středisek a jiných účelových staveb. Jedná se o výrobu rákladových rámu, schodišť apod. Vyrábí se tedy všechny sortiment kromě sklopných panelů.

Velkou nevýhodou panelárny je, že se pracuje na volném prostoru, takže výroba je ovlivňována výkyvy počasí. K tomu musí ještě kolektiv zvýšenou iniciativou nahrazovat nedostatek pracovníků. Přitom však díky socialistické soutěži je kvalita výrobku už tradičně nadprůměrná!

30 let odborného učiliště Metry

V historicky významném roce 1948 pochopily tehdejší politické orgány a vedení Metry Blansko důležitost výchovy a výuky učňovského dorostu s cílem vychovat mladou kvalifikovanou dělnickou generaci a kabelepečil tak další rozvoj elektrických měřicích přístrojů.

Výchova učňů získávala postupně dobrou pověst v jiho-moravském kraji. Učiliště bylo modernisováno a v roce 1966 bylo zavedeno souvislé pětileté studium oboru elektromechanik.

Nejen odborná výuka je na vysoké úrovni, ale dobrou činnost vykazoval vždy i Socialistický svaz mládeže, který byl dárán na vzor svazákům celé ČSSR. Dobrá práce paměťnanců učiliště byla oceněna řadou vyznamenání a penzí. Od 1. září 1978 nese už učiliště nový název - střední odborné učiliště.

10 milionů za 20 let

Letos je tomu 20 let, co převzal starostlivost o Moravský kras Okresní národní výbor v Pílaně. Byla vytvořena samostatná socialistická organizace Moravský kras za řízení ONV. Během 20 let navštívilo nejaktivnější část Moravského krasu (dnešní název zní Chráněná krajinná oblast Moravský kras - zkratka ČLK O MK) Pílaně jeskyne 10 milionů návštěvníků. Tohoto počtu bylo dosaženo 30. července 1978. Za rok 1978 návštěva činila 654 000 osob.

Takovýto provoz se nechal slopy na krápníkových útvarech, neboť působením osvětlení vznikají mechy a kapradiny, které nejen mění původní barvu krápníků, ale svými kořínky je rozrušují.

Tiskárna

Vláda ČSSR a ÚRO udělila pracovníkům n.p. Tisk, provozovna 54 v Blansku čestný název Vynikající kolektiv roku 1977 za mimořádné výsledky pracovní aktivity k 60. výročí NRČR. Vyznamenání bylo kolektivu slavnostně předáno 20. dubna 1978. Složí za vyznamenání, že 43% zaměstnanců podniku je členy nebo kandidáty KSČ.

Okresní pobočka České státní spořitelny plní závěry XV. sjezdu KSČ

Tyčtam jsou doby, kdy spořitelny sloužily jen jako ústavy k ukládání a výběrání vkladů. Jak pestrá je i jejich další náplň dokládá činnost spořitelny v Blansku.

Pobočka spolu pracuje s národním výborem, s organizacemi Národní fronty. Podporuje Svaz pro občanské přátelství, Okr. domem pionýrů a mládeže atd. Upraví dohody se SPM, se SČPP, vydabně dotuje výherní soutěže, pořádá samostatné výherní akce. Aspoň několik ukázek

k této činnosti:

Na 1. místo v soutěži o nejlepší sbor pro občanské pedagogičtí věnovala vítězi (našemu JOPZ) 2 000 Kčs věcné odměny, již se stal autobusový zájezd k výměně zkušeností do Opavy. Na propagaci a vítězům soutěže Písňe přátelství věnovala 7 000 Kčs ve věcných odměnách a Stavěbnímu bytovému družstvu určila 10 000 Kčs k zakoupení lavic, k příjemnější výrobního prostředí. OV JPM přijal 4 000 Kčs pro soutěž „Ani křivo namíř“. Svoji halu dává k dispozici pro uspořádání výstavky pionýrů atp.

Snad tyto příklady postačí, aby dokumentovali přístup pracovníků pobočky ČSP k formování socialistického profilu občana našeho města.

75let Josefy Králíkové-Matesové

21. února 1903 se narodila v Dačicích operní a koncertní pěvkyně Jozka Matesová, později provdaná Králíková. Od mládí projevovala mimořádné pěvecké nadání, takže již ve 13 letech byla přijata na vídeňskou konzervatoř. Odtud za 2 roky přechází do Prahy, i když pražská konzervatoř

přijímala řáky teprve od 18 roků. V případě Malesové byla učiněna výjimka a jako 15 letá stává se začátkem legendární sopranistky Kristiány Morfové.

Po absolvování konzervatoře byla ihned angažována do Brna, kde poprvé vystoupila ve Smetanově hubičce. Zde působila od roku 1924 deset let, po celou dobu nejslavnějšího období brněnské opery zvané Neumannovou érou.

U příležitosti Janáčkovy roku, vysílal Čsl. rozhlas 17. června s naší spoluobčankou bydlící na Klepačově celou relaci věnovanou této první představitelce Lišky Bystroušky. Zpívala ji totiž jak při prvních provedeních v roce 1924 a pak také 30. dubna 1927 při slavné obnovené premiéře a Mistr Janáček skládá hold jejímu pěveckému i hereckému umění. Umělkyně pokračovala i ve všech dalších Janáčkových operách až do svého přestěhování s manželem do Blanska v roce 1935. Ani zde však její činnost nekončí a věnuje se zájmové umělecké činnosti a na amatérské scéně vytvořila řadu rolí.

Kulturnímu prostředí zůstala věrna i později jako pracovníce Okresní knihovny, kde působila 25 let. Za svoji činnost, zejména jako vedoucí oddělení knih pro mládež, obdržela od JmKNV čestné uznání.

Okresní knihovna

Za uplynulých 30 roků prošlo knihovnictví na okres dynamickým vývojem. Nemalou zásluhu má na tom Okresní knihovna. Po očistě knihovních fondů od reakční a úpadkové literatury došlo k širokému k přístupu k socialistickým děl. Bylo založeno oddělení politické literatury a zavedy se nové formy práce se společensko-vědní literaturou. Knihovna je dnes schopna zabezpečit potřebnou literaturu ke všem formám stranického i mimoškolního vzdělávání. Má k dispozici 67 000 knih a v evidenci přes 3 500 stálých čtenářů.

V čele pracovníků knihovny je již 17 let ředitel Milan Hradil. S kolektivem organizuje setkání s významnými představiteli naší socialistické kultury. Hosty byli už v Blansku jen v posledních dvou letech např. nár. umělec Bohumil Říha, kaslových umělci jako Václav Kaplický, Jaromír Tomeček, Vladimír Pazourek, František Kozík, Jan Otěnášek, Kdeněk Pluhař, Ladislav Stehlík a jiní. Všechna tato setkání měla neopakovatelnou atmosféru bližšího vzájemného poznání tvůrců s blanenskými čtenáři.

Pracovní kolektiv okresní knihovny v Blansku se vyrovnává

dobře jak s náročným úkolem šířit nové normaty politiky, vědy, techniky i umění, tak s uslechlým posláním přinášet lidem krásu pro všední i sváteční dny.

Závěrem

Obrovskou iniciativu pracujících a občanů města je nejlépe možno posoudit ze charakteristik listů, z nichž uvádím tento výpis za rok 1948:

- 92 občanů nabírá svou pomoc na úseku národné agitace jako dopisovatelé, aktivisté při soustředování fotodokumentace pro agitační skřínky a propagační panely.
- 672 občanů má rájem pracovat v rájmových a společenských organizacích Národní fronty.
- 484 vybraných občanů se nabízelo pracovat ve stálých agitačních dvojicích
- 102 občanů bude pečovat o národnou agitaci
- 198 se přihlásilo k práci v lektorském sboru na úseku mimoškolského vzdělávání
- 168 zaměstnanců podniků a závodů je ochotno pracovat jako aktivisté Sboru pro občanské záležitosti.

- 2 244 (z toho 382 mladých) se přihlásilo za členy klubu přátel sovětského filmu
- 1 006 nabízi svou krev jako dobrovolní dárci
- 346 projevilo zájem, aby jejich dětem nebo jim bylo umožněno naučit se plavat
- 149 občanů nabízi svou ^{pomocí} při provádění řemeslných prací
- 24 podniků se zavazuje khotovit pomůcky pro výuku žáků škol I. a II. cyklu i pro mimoškolní vzdělávání občanů.
- 400 míst v mateřských školách a jeslích lze zajistit ze sdružených finančních prostředků od podniků, rodin a institucí.

Tyto závazky byly nejen splněny, ale i překročeny. Je to dokladem podpory občanů města politikou Měst. V. KSČ, Měst. NV i všech orgánů Měst. V. NF a dobrým příslibem pro udržení titulu Ukorněné město i v příštím roce 1949.

Obsah kroniky roku 1978

1. Úvodem	277
2. Propůjčení lilulu Ukorné město JmK	278
3. Vyhodnocení soutěže a nejzasloužilejších občanů města	283
4. Ukorný sbor (SOZ)	288
5. Oslava M D Ž (vyznamenané ženy)	289
6. 20 let kvání rozhlasového okénka (historie)	291
7. O Blansku v Itálii (výstava fotodokumentů ve Scandinu)	295
8. Místní doprava	296
9. Výstava k 30. výročí VÚ	297
10. Oslava a akce k 30. výročí VÚ	298
11. Májové oslavy	300
12. Glávní vyznamenání nejlepšího pracovníkem	300
13. Oslava VŘSR	301
14. Měsíc přátelství	302
15. Dny sovětské literatury a umění	302
16. Historie plovem i obrazem (Museum-audiovizuální program)	303
17. Problém s pitnou vodou	304
18. Přestavba jexů	305
19. Čistárna odpadních vod	305

- 87P
20.	Otevření X. MŠ (Gladkovského ul.)	307
21.	Bytová výstavba	307
22.	Stavba nového hotelu	308
23.	Severka	308
24.	Tržnice	309
25.	Nový objekt VB - nová budova OŠ ŠPB	309
26.	10 let polikliniky	310
27.	Krytí lázně - vodoléčba	311
28.	Dabí významání oddělení nukleární medicíny	312
29.	Úspěchy kožního oddělení polikliniky	313
30.	Dimikovi oslavili 280 let ČKD	315
31.	Dvě jubilea Děbnického domu	316
32.	Vlečka ČKD 77 letá	319
33.	Výstava umělecké litiny	320
34.	Lovečtí hosté v Blansku	321
35.	Výstava Centrofloru	322
36.	Cena Jiřího Krohý blanenské kovohuti	323
37.	Kamena pro Oskaru (Sousoší m. Armana Bratrství
v boji)	325
38.	Výrobky pekárny	326
39.	Restaurace Myslivna	328

40.	Rychločistárna	328
41.	Opavští chladničky	329
42.	Blanenská panelárna	330
43.	30 let OU Melka	331
44.	10 miliónů za 20 let (moravský kraj)	332
45.	Tiskárna	333
46.	Plátní spořitelna	333
47.	75 let J. Keálíkovi - Matesovi	334
48.	Okresní knihovna	336
49.	Závěrem	337

